

Svar på skriftligt spørgsmål om att främja vätgasekonomin och försörjningsberedskapen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 129/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Atte Harjanne /gröna:

Ämnar regeringen främja vätgasekonomin och försörjningsberedskapen genom att skaffa förädlade produkter av rent väte till säkerhetsupplagringen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram skapar Finland goda ramvillkor för hållbara investeringar i förnybar och fossilfri energiproduktion, lagring av energi och nya energilösningar såsom vätgas. Målet är att utveckla Finlands vätgasekonomi till en central faktor och sikta på en andel på tio procent av EU:s produktion av ren vätgas och minst samma andel av den vidare användningen av vätgas. Man strävar efter att främja vätgasinvesteringar särskilt i tillämpningar som förbättrar försörjningsberedskapen och självförsörjningen, såsom tillverkning av gödselmedel och syntetiska bränslen.

Regeringen har uppdaterat lagstiftningen om distributionsskyldighet så att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (RFNBO) bildar ett eget delmål. Från och med 2028 är RFNBO-bränslenas minimiandel 1,5 procentenheter och från och med 2030 fyra procentenheter. Detta överskrider miniminivån i EU:s RED III-direktiv och har planerats för att uppmuntra till investeringar i syntetiska bränslen och förnybar vätgas.

Det finns inga motsvarande skyldigheter på EU-nivå eller nationell nivå för ammoniakproduktion som baserar sig på ren vätgas. Ammoniak är inte heller en produkt som för närvarande säkerhetslagars i Finland.

Regeringen har infört ett skatteincitament för stora investeringar som siktar på en klimatneutral ekonomi, inklusive produktion av vätgas och vätgasbaserade bränslen. Gottgörelsen är 20 procent av de godtagbara investeringskostnaderna, högst 150 miljoner euro per företag eller koncern. Stödet kan sökas fram till utgången av 2025. I samband med ramförhandlingarna våren 2025 drog man upp riktlinjer för en förlängning av stödprogrammet. Dessutom har regeringen reserverat 400 miljoner euro för ansökan som var öppen i början av 2025, där det var möjligt att ansöka om

finansiering i form av understöd för främjande av koldioxidsnålhet och energieffektivitet inom industrin. Regeringen har också stött vätgasinvesteringsprojekt med energistöd.

Produktionen av förädlade produkter av ren vätgas, såsom elbränslen eller ammoniak, är fortfarande liten. Elbränslen minskar utsläppen från trafiken när de ersätter fossila bränslen. Om produktionen av elbränslen styrs till säkerhetsupplag minskar det inte utsläppen. Å andra sidan orsakar fossila bränslen i säkerhetsupplag inga utsläpp eftersom de inte förbränns.

Försörjningsberedskapscentralen följer diskussionen om vätgas genom att föra en dialog med aktörerna inom vätgasekonomin. I den skala som vätgas idag produceras och används är säkerhetsupplagringen av förädlade vätgasprodukter enligt Försörjningsberedskapscentralens bedömning ännu inte ändamålsenlig med tanke på beredskapen.

Helsingfors 9.5.2025

Näringsminister Wille Rydman